

POSTANOWIENIE

Dnia 13 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski (przewodniczący)
SSN Kazimierz Klugiewicz (sprawozdawca)
SSN Tomasz Artymiuk

w sprawie **A.M.**,
skazanego z art. 284 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu,
w dniu 13 grudnia 2023 r.,
wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania,
zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z dnia 28 lutego 2018 r., sygn. akt II AKa 305/17,
utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Kielcach
z dnia 21 czerwca 2017 r., sygn. akt III K 93/15,

p o s t a n o w i ł:

- 1. wniosek oddalić;**
- 2. kosztami sądowymi postępowania wznowieniowego, w tym
wydatkami w kwocie 20 (dwudziestu) złotych, obciążyć
skazanego A.M.**

UZASADNIENIE

A.M. wyrokiem Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 21 czerwca 2017 r., sygn. akt III K 93/15, został uznany za winnego tego, że w okresie od dnia 20 maja 2010 roku do dnia 27 maja 2010 roku w K., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru,

wspólnie i w porozumieniu z inną nieustaloną osobą, poprzez podstępne wprowadzenie w błąd funkcjonariusza publicznego notariusza J.P. upoważnionego do wystawienia dokumentu, polegające na podstawieniu innej nieustalonej osoby i wywołując u wystawiającego dokument błędne przekonanie, iż osobą stawającą w celu podpisania aktu notarialnego i udzielenia pełnomocnictwa A.M. do sprzedaży nieruchomości w kancelarii notarialnej jest pokrzywdzony S.T., wyłudził poświadczenie nieprawdy w dokumencie, akcie notarialnym z dnia 20 maja 2010 roku, Repertorium A nr [...], na mocy którego rzekomo osoba S.T. udzieliła mu pełnomocnictwa do sprzedaży nieruchomości - niezabudowanej działki nr [...] o powierzchni [...] m, położonej w D., objętej księgą wieczystą [...] i stanowiącą własność S.T., podczas gdy podpis S.T. na wymienionym pełnomocnictwie został podrobiony przez wspomnianą nieustaloną osobę, a następnie dokumentem tym posłużył się przed notariuszem J.P. w kancelarii notarialnej w dniu 27 maja 2010 roku, w ten sposób, że przy pomocy udzielonego mu rzekomo przez S.T. pełnomocnictwa dokonał przywłaszczenia jego prawa własności do wymienionej nieruchomości o wartości 289 114 zł w ten sposób, że przeniósł je na K.N. i M.N. na mocy zawartej w formie aktu notarialnego umowy sprzedaży Repertorium A [...], czym działał na szkodę S.T., zaś przestępstwa tego dopuścił się w ciągu w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne w wymiarze 2 lat pozbawienia wolności za przestępstwo z art. 291 § 1 k.k. wyrokiem Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 2 listopada 2006 roku, sygn. IX K 511/05, którą odbywał w okresie od dnia 10 lutego 2010 roku do dnia 15 maja 2010 roku, przy czym na poczet kary zaliczono okres od dnia 4 lutego 2005 roku do dnia 2 listopada 2006 roku,

tj. przestępstwa z art. 270 § 1 k.k., art. 272 k.k., art. 273 k.k. i art. 284 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k., w zw. z art. 11 § 2 k.k., w zw. z art. 12 k.k. i w zw. z art. 64 § 1 k.k., za które – na podstawie art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. - wymierzono mu karę 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, a na podstawie art. 33 § 1, 2 i 3 k.k. karę grzywny w wysokości 140 stawek dziennych, przyjmując wysokość jednej stawki na kwotę 40 zł. Ponadto, na podstawie art. 46 § 1 k.k. w brzmieniu sprzed 1 lipca 2015 roku orzeczono wobec A.M. obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem przez zapłatę na rzecz spadkobierców po

zmarłym S.T. następujących kwot: na rzecz S.W., A.T., T.Z. i H.F. po 57.822,80 zł, a na rzecz K.W. i E.W. po 28.911,40 zł.

Sąd Apelacyjny w Krakowie, po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońcę oskarżonego wyrokiem z dnia 28 lutego 2018 r., sygn. akt II AKa 305/17, utrzymał w mocy wyrok Sądu pierwszej instancji.

Obrońca skazanego pismem z dnia 11 września 2023 r. złożył wniosek o wznowienie postępowania karnego zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Kielcach z 21.06.2017 r., sygn. akt III K 93/15, utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 28.02.2018 r., sygn. akt II AKa 305/17 - w całości, uchylenie ww. orzeczeń i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Kielcach. Wskazując jako podstawę wznowieniową na art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., wniósł o przeprowadzenie czynności sprawdzających w trybie art. 97 w zw. z art. 546 k.p.k. – przesłuchanie skazanego A.M. oraz osoby – prawdopodobnie kobiety pracującej w Kancelarii Notarialnej J. P. w K. w okresie 20-27 maja 2010 roku (po wcześniejszym ustaleniu danych ww. osoby), która była obecna przy sporządzaniu pełnomocnictwa dla A.M.

Prokurator, ustosunkowując się do wniosku o wznowienie postępowania, wniósł o jego oddalenie.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Wniosek o wznowienie postępowania nie zasługuje na uwzględnienie, a jego oddalenie na posiedzeniu w składzie kolegiальnym, nie zaś w trybie art. 545 § 3 k.p.k., wynika jedynie z faktu podjęcia badanej inicjatywy przez pełnomocnika procesowego strony, dla której ustawodawca nie przewidział trybu stanowiącego swoisty przedsąd oczywiście bezzasadnych wniosków o wznowienie postępowania.

W orzecznictwie powszechnie akcentuje się, że „określona w art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. przesłanka wznowieniowa *propter nova* dotyczy sytuacji, w których po wydaniu orzeczenia ujawniły się nowe fakty lub dowody, nieznane stronom ani sądowi, wskazujące np. na to, że skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze” (*postanowienie Sądu Najwyższego z*

dnia 16 maja 2023 r., IV KO 33/23, LEX nr 3567005). Wprawdzie rzeczywiście w judykaturze wyrażono pogląd, zgodnie z którym: „nowe fakty to nie tylko okoliczności zawarte w nowych dowodach, lecz także te wynikające z dowodów już przeprowadzonych” (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2020 r., III KZ 65/20, LEX nr 3083357*). Tyle tylko, że przesłanki tej nie można interpretować jako drogi do przeprowadzenia ponownej kontroli instancyjnej, czemu z oczywistych względów nie służy instytucja nadzwyczajnego środka zaskarżenia uregulowana w Rozdz. 56 k.p.k. To bowiem na wnioskodawcy ciąży obowiązek uprawdopodobnienia, że takie fakty wystąpiły. „Nie jest rolą Sądu Najwyższego, by w trybie określonym w art. 546 k.p.k. w zw. z art. 97 k.p.k. ustalać, czy dana osoba w ogóle posiada określone wiadomości stanowiące podstawę faktyczną wniosku o wznowienie postępowania. Wskazane przepisy znajdują zastosowanie jedynie wówczas, gdy w postępowaniu wskazano nowe fakty i dowody, o których mowa w art. 540 § 1 k.p.k., zaś sąd zmierza do sprawdzenia prawdziwości tego, co wnioskodawca uprawdopodobnił i na ile nowy dowód wykazuje na rzeczywiste niebezpieczeństwo błędności prawomocnego wyroku skazującego” (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2020 r., V KO 7/20, LEX nr 3168931*).

W rozpoznawanym wniosku o wznowienie postępowania w ramach sygnalizowanej podstawy *propter nova* wskazano na wyjaśnienia oskarżonego, które przecież mógł on złożyć przed Sądem pierwszej instancji, zaś sam na rozprawie w dniu 3 kwietnia 2017 r. oświadczył, że nie chce składać wyjaśnień (k. 621v, t. IX). Podobne stanowisko zostało wyrażone na rozprawie w dniu 31 maja 2017 r., gdzie – po oświadczeniu obrońcy, że oskarżony nie będzie jednak składał dodatkowych wyjaśnień, pomimo wcześniejszej deklaracji – A.M. podał tylko, że odpowie na ewentualne pytania stron (k. 1689v, t. IX). Jeśli chodzi o przesłuchanie pracownicy sekretariatu kancelarii notarialnej J.P., to na rozprawie w dniu 19 czerwca 2017 r., Sąd Okręgowy w Katowicach oddalił wniosek dowodowy w tym zakresie stwierdzając, że zmierza on w oczywisty sposób do przedłużenia postępowania, skoro można było go złożyć na wcześniejszym jego etapie, a ponadto nie ma istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia w sprawie to, czy podpis pod pełnomocnictwem dla A.M. został nakreślony w obecności pracownicy, czy współpracownicy kancelarii notarialnej (k. 1706v, t. IX). Także i ten dowód nie był

dowodem nieznanym sądowi, a jego potencjalna wymowa nie może uprawniać do stwierdzenia, że będzie on podstawą dla ustalenia nowego faktu, prowadzącego do przyjęcia, iż skazany nie popełnił przypisanego mu przestępstwa. W sprawie ustalono bowiem, że A.M. współdziałał z inną nieustaloną osobą, która podała się za S.T. w kancelarii notarialnej, a jej personalia, podobnie jak osób będących przy dokonywaniu czynności prawnych w kancelarii nie mogą podważyć ustalenia co do sprawstwa czynu przypisanego skazanemu.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

[SzK]

[ms]